

Jaarverslag De BioTuinders 2020

Inleiding

Met in 2020 alleen enkele activiteiten in het voorjaar, kwam het bestuur van De BioTuinders na afloop van het teelt seizoen moeilijk op gang. We waren murw door alle beperkingen vanwege corona en zagen in eerste instantie een online vergadering niet zitten.

Daarnaast zagen we een zeer actief CSA netwerk ontstaan, wat bij ons vragen oproep over het bestaansrecht van De BioTuinders.

Na een online bestuursvergadering in december hebben we de draad weer opgepakt en zijn we opnieuw overtuigd van het bestaansrecht van De BioTuinders. Wij vertegenwoordigen de stem van de Skal gecertificeerde biologische tuinders. Willen we invloed hebben bij Skal of elders in de biologische sector, dan is en blijft een eigen vereniging nodig. Waar mogelijk zullen we samenwerken met het CSA netwerk; gezamenlijk kunnen we activiteiten organiseren die voor alle tuinderijen interessant en nuttig zijn. Daarnaast kunnen we bij het CSA netwerk wellicht een balletje opwerpen om toch over te gaan op gecertificeerd biologisch.

Als biologische tuinders hebben we vooral profijt gehad van de corona crisis. De aanleiding is wat wrang maar wat wij zo horen is dat alle tuinders in 2020 een enorme groei hebben doorgemaakt. Dat is natuurlijk fantastisch en hopelijk kunnen we die groei vasthouden.

Het bestuur van De BioTuinders, januari 2021

Mieke, Francine, Marlies, Jacolien en Luuk

Kring-loop

Op 14 januari 2020 liep het voltallige bestuur van De BioTuinders mee met de 'Kring-Loop'. Een wandeling van Hoeve Biesland in Delft, waar minister Schouten een jaar eerder haar visie op kringlooplandbouw presenteerde, naar het Binnenhof in Den Haag. Hier werd aan de minister een tienpuntenplan overhandigd om stappen te zetten naar natuur inclusieve landbouw. Helaas hebben we als biologische sector in de praktijk nog weinig gemerkt van de uitwerking van dit plan. Wel was de biologische sector in de Kring-Loop goed vertegenwoordigd, wat bijdraagt aan de zichtbaarheid van de biologische boeren en tuinders bij het ministerie. Bijvoorbeeld dat de biologische landbouw een heel goed voorbeeld is van kringlooplandbouw.

Workshop mobiel kippenhok

Kippen kunnen op een groentetuin een grote toegevoegde waarde hebben voor wat betreft bemesting, onkruidbeheersing, gewasresten verwerken, grondbewerking, eieren en vlees, beleving door klanten. Het beste werkt dit als ze dáár ingezet kunnen worden waar ze het hardst nodig zijn. Dat kan alleen met een mobiel kippenhok.

Op 21 februari gaf Pieter Struyk, lid BioTuinders en ervaren kippenhouder, een workshop mobiel kippenhok bouwen. Met zo'n tien geïnteresseerde tuinders was de workshop goed bezocht.

Van tevoren was geïnterviewd welke keuzes mensen wilden maken, want er zijn veel mogelijkheden: je kippen wel of niet Skal-gecertificeerd, zelf bouwen of kant en klaar kopen of iets er tussenin, welk budget heb je, hoeveel kippen wil je houden, hoe wil je de kar inzetten in de vruchtwisseling etc.

Na een inleiding van Pieter over de theorie, met de focus op zelfbouw, gingen we in groepjes met een opdracht aan de slag. Daarna werd plenair terug gekoppeld, waarbij elke groep uitlegde tot welke keuzes die was gekomen en waarom. Tenslotte was er volop ruimte om ideeën te delen.

Ook hebben we buiten op de tuin gekeken naar praktische zaken rondom het meedraaien van kippen in een vruchtwisseling (hoe verplaatsen, breedte van de bedden etc). Een leuke en leerzame middag.

Skal

Op de agenda van de ledenvergaderingen van De BioTuinders is Skal een thema dat vaak terug komt. Daarom hebben we in februari 2020 een inventarisatie gehouden onder onze leden van de knelpunten rondom Skal inspecties waar tuinders tegen aan lopen.

17 leden hebben de enquête ingevuld, een respons van 30%. Een aantal van onze leden (4) geeft aan (vrijwel) geen problemen te ervaren met de inspecties van Skal, niet in de voorbereiding en niet tijdens de inspecties zelf. Zij geven aan door het jaar heen alle documenten goed bij te houden waardoor de voorbereiding van de inspectie niet veel extra tijd kost.

In zijn algemeenheid geven de meeste respondenten aan dat inspectie nodig is, dat we zelf een verantwoordelijkheid hebben in ingangscontrole, maar dat Skal op een aantal punten doorschiet in administratieve controle (bijvoorbeeld het ontbreken van de term 'biologisch' op een factuur) en verantwoordelijkheid neerlegt bij ons die daar niet hoort.

De notitie heeft Luuk toegestuurd aan de voorzitter van de Adviesraad Skal met het voorstel om de notitie op de agenda van de Adviesraad te zetten. Vanuit de biologisch melkveehouders is een soortgelijke notitie opgesteld en die zouden gezamenlijk besproken worden.

Het bespreken van de notitie is uitgesteld omdat de invoering van de nieuwe EU Richtlijn voor biologische productie is verschoven naar 1 januari 2022. De nieuwe richtlijn biedt meer mogelijkheden om tegemoet te komen aan een aantal van onze genoemde aanbevelingen zoals de controle frequentie van goed presterende bedrijven terugbrengen naar eens in de twee jaar. Wordt vervolgd in 2021!

Oogstregistratie/massabalans

Een van de punten waar Skal meer op gaat toezien is het hebben van een oogstregistratie/massabalans. Achterliggende gedachten is de kans op fraude (gangbare groenten als biologisch verkopen) verminderen. Luuk heeft in de Adviesraad Skal aangegeven dat een volledige oogstregistratie op kleine tuinderij niet uitvoerbaar is. In december heeft Luuk met een inspecteur van Skal besproken hoe Skal op een praktische, uitvoerbare wijze invulling kan geven aan de eis dat kleine tuinderijen een oogstregistratie/massabalans bijhouden. Er ligt nu een concept voorstel bij Skal dat nog intern besproken wordt binnen Skal.

Algemene Leden Vergadering

In 2020 heeft er vanwege corona slechts één ALV plaats gevonden, net voor de eerste lockdown. In maart werd de voorjaars-ALV gehouden op boerderij Buitenbant, hoofdlocatie van De Zaderij.

De opkomst was met twaalf aanwezigen inclusief bestuur laag, mede door enkele afmeldingen vanwege de -beginnende- corona beperkingen.

Omdat vier jaar geleden de vereniging is opgericht met het bestuur in zijn huidige samenstelling -uitgezonderd Jacolien Cleveringa- moest het hele bestuur behalve Jacolien aftreden. Er hadden zich geen nieuwe kandidaten gemeld en het bestuur is door de ALV voor vier jaar herbenoemd.

Na dit jaar gaan we werken met een rooster van aftreden zodat niet telkens het hele bestuur tegelijk aftredend is.

Na afloop van de vergadering gaf Tineke Alberts een rondleiding over haar bedrijf. De Zaderij is een coöperatie voor de vermeerdering van zaadvaste rassen. Tineke benadrukt dat De Zaderij op zoek is naar nieuwe leden die bepaalde zaden willen telen. <https://www.zaderij.nl/>

Rassenproeven sierteelt

Vijf leden van de Commissie Sierteelt hebben in het teeltseizoen 2020 rassenproeven uitgevoerd van drie gewassen: zonnebloem, celosia en zinnia. Het gehele verslag is
bijgevoegd.

Biohuis/Bioraad

De Bioraad en het bestuur van het Biohuis zijn ook in 2020 heel druk geweest met de stikstof en fosfaat problematiek. Het blijkt erg moeilijk om tot het Ministerie van Landbouw door te laten dringen dat biologische landbouw de oplossing is voor veel mestproblemen en niets heeft bijgedragen aan het ontstaan ervan.

Europa heeft het beter begrepen en heeft als doel te streven naar 25 % biologisch landbouwareaal. Nederland loopt in Europa zeker niet voorop wat biologisch betreft. Het jaar 2020 begon dus op 14 januari met de Kring-Loop om het 10-punten plan van Bionext/ Biohuis aan de minister aan te bieden én om te laten zien dat boeren ook vriendelijk kunnen protesteren in plaats van met veel geweld en grote tractoren.

De EU werkt aan nieuwe biologische wetgeving, waarover in 2020 niet op tijd overeenstemming werd bereikt om deze per 1-1-21 in te laten gaan. Een van de bepalingen wordt dat in 2035 alle uitgangsmateriaal biologisch moet zijn.

Biohuis heeft veel tijd gestoken in de onderhandelingen in Brussel. 2020 was het jaar waarin steeds meer druk ontstond om gangbare inputs helemaal uit de biologische sector te weren. Gangbare mest en stro blijken bronnen van ongewenste residuen.

Bionext werd in 2020 omgevormd tot een coöperatie van drie partijen: Biohuis (boeren) met Biowinkelvereniging (natuurvoedingswinkels en eko supermarkten) en BioNederland (handel en verwerking) vormen samen Bionext, zodat de hele biologische keten in Bionext verenigd is. Medewerkers van Bionext voeren werkzaamheden uit voor de drie verenigingen die coöperatie lid zijn en doen veel onderzoek en belangenbehartiging ten behoeve van de biologische sector.

Vooruitblik op 2021 en voorgenomen activiteiten

- Februari: online workshop over ziektes en plagen door Maarten Vrensen, docent groenteteelt Warmonderhof
- Bezoek aan de Elzenkamp, doorstart op nieuwe locatie. Indien mogelijk in het voorjaar, anders in het najaar
- Rassenproeven door bloementelers
- Najaar: bijeenkomst over klimaatbestendig telen
- Adviesraad Skal. Als lid van de Adviesraad Skal zal Luuk in 2021 aandacht vragen voor een praktische en uitvoerbare wijze van oogstregistratie (verplichting vanuit de EU-richtlijn), certificering van de biologische sierteelt /bloemen, en waar mogelijk punten uit onze 'knelpuntennotitie' op de agenda proberen te krijgen
- Afstemmen met CSA Netwerk en andere organisaties (o.a. Federatie van Agro Ecologische Boeren). Waar mogelijk en zinvol zullen we samen optrekken met genoemde organisaties

Aantal leden en samenstelling bestuur

Het ledental is dit jaar licht gegroeid: eind 2020 had De BioTuinders 56 leden en 12 Vrienden. Vrienden zijn bedrijven die niet gecertificeerd zijn, gepensioneerde leden of mensen zonder bedrijf die de vereniging een warm hart toedragen. In 2019 was dit resp. 54 en 10.

In 2020 bestond het bestuur uit de volgende leden:

Voorzitter: Luuk Schouten

Penningmeester: Marlies Engels

Secretaris: Mieke Baldé

bestuurslid algemeen en Bioraad: Francine van Rossum

bestuurslid sierteelt: Jacolien Cleveringa